

Katerynychuk Catherine –
the senior lecture of the criminal-law
courses of Educational and Research
institute of law and psychology of
National Academy of Interior Affairs

FACTORS OF SOCIAL CONDITIONING OF CRIMINAL RESPONSIBILITY FOR CRIMES AGAINST THE PERSON'S HEALTH

This article is devoted to analysis of study the problems of social conditioning legislation of criminal liability to protect the person's health from criminal attacks. Author carried out the comparative and legal research of factors (historical, general and social and medical) based on a comprehensive analysis, which were the prerequisite of the criminalization of criminal actions against the person's health. The scientific literature was studied in this area and was focused on the priority of human rights.

Keywords: the health; the law; the criminalization; the norm; the crime; the Criminal Code of Ukraine.

Проаналізовано проблеми соціальної обумовленості законодавства про кримінальну відповідальність щодо охорони здоров'я особи від злочинних посягань. Здійснено порівняльно-правове дослідження чинників (історичних, загальносоціальних і медичних), що слугували передумовою криміналізації злочинного діяння проти здоров'я особи.

Ключові слова: здоров'я; законодавство; криміналізація; норма; злочин; Кримінальний кодекс України.

Проанализированы проблемы социальной обусловленности законодательства об уголовной ответственности по охране здоровья человека от преступных посягательств. Произведено сравнительно-правовое исследование отдельных факторов (исторических, общесоциальных, медицинских), которые служили предпосылкой криминализации преступного деяния против здоровья человека.

Ключевые слова: здоровье; законодательство; криминализация; норма; преступление; Уголовный кодекс Украины.

The development of Ukraine as a sovereign, independent, democratic, social and law state requires the settlement of certain social relations through the prism of law. The adoption of criminal-law norms is an indication that the state of social need consideration shall decide to establish some social and dangerous restrictions. «Under the social conditionality of right understand the accordance, adequacy of right to public relations, that are governed, its ability to reflect the objective requirements of social life» [1].

It should be noted that the last time the serious researches of the problem of social conditionality of the law are conducted by the scientists. Among these scientists want to select: S. S. Alekseev, O. M. Bandurko, Y. V. Baulina, F. G. Burchak, M. G. Zaslavsky, V. M. Kudryavtsev, N. M. Kuznetsov, V. I. Kurlandsky, O. P. Litvin, V. A. Misliviy, O. V. Navrotsky, V. I. Osadchy, A. A. Pashchenko, V. V. Stashys, V. J. Tatsiya, V. B. Kharchenko, S. S. Yatsenko and others.

The legislative setting of new penal prohibitions should be expedient, scientifically well-founded and meet the needs of society [2]. For example, some scholars select three stages in the mechanism of social conditionality of law:

needs arise in the legal regulation of the appropriate relations;
to reflection needs and interests in the legal, moral and political consciousness, to form the public opinion; the activity of the state, through its competent authorities for the adoption law – the law-making [1].

Thus, the «the problems of criminalization and decriminalization, strengthening and softening the penalties for certain types of crimes should not be decided not in line with the policy, that is constantly changing, and in accordance with recognized universal moral values, principles of humanity, justice, law and mercy in the civilized society» [3, p. 15–16]. That is why, the needs of society are revealed in the certain kind of the regulation and the choice of the legal facilities is explained» [1].

The criminalization should be considered as the criminal policy direction, which is to identify socially dangerous forms of individual behavior, in the recognition of acceptability, possibility and expediency of the criminal legal prohibition by fixation criminal and penal in law [4, p. 14]. Other researchers point out that «the

criminalization is a legal recognition of certain criminal offenses, and establishing the criminal responsibility for its» [5]. In general, there is no single approach to understanding the concept of "criminalization» in the science of criminal law. Thus, the definition of criminalization in the theory of criminal law is ambiguous and there is no consensus on this issue. For example, some scholars suppose «legal definition of a particular kind of action (or inaction) as a crime» [6, p. 108] or «the announcement of the certain socially dangerous acts by crime» [7, p. 48], «the reference its to a number of crimes» [8, p. 41], «the definition of the criminal responsibility as a socially dangerous act, guilty and punishable in the law» [9, p. 69]. P. L. Flees defined the most successful definition «the criminalization is the process of identifying the socially dangerous types of human behavior, the recognition of possibilities and expediency of the criminal-law control at the national level of necessity, in case of the positive answers on these questions, fixing its in law as crimes» [10, p. 287].

«The result of the criminalization is a combination of criminal-law norms that include a list of crimes and punishments for its, and the reasons and conditions for bringing the guilty to criminal liability or indemnity» [11, p. 86]. «The property of the social conditionality of the right is expressed in the fact that the right should be, first of all, a dynamic system, that reacts sensitively to changes in the social reality» [1]. The legislator should also have information about the status, structure and dynamics of the infringement and crime, the damage caused by its, and other information necessary to making the decision of criminalization of the socially dangerous acts [12]. That is why, M. I. Korzhansky noted that «the social conditionality of the criminal protection is generally determined by the general social value of public relations, the economic factors and the effectiveness of legal protection» [13, p. 5].

When we were processing the scientist's study, we concluded that the terminology basically of «the social conditionality of criminal responsibility» for a particular crime (crimes) has recently started to use. Firstly, the system of social conditionality, that is used, is different. Some scholars maintain the position that these are factors [14; 15; 16], other suppose that these are the means [17], the grounds [18, p. 8; 19; 20], the criteria [21], the principles [22], and the factors [23; 24; 25; 26; 27].

We believe that it is more appropriate to use the term «factors», because it is widely used, besides the term

«criteria» is more characteristic for the appreciating activity of the subject and is used as a measure of assessment; the «condition» is the term of the criminological direction at carrying out the research of the determinants of crime; the «reason» is the main thing on which something is based or what is explained, justified the actions, behavior of someone, and so on [28, p. 391]; the «means» is used as an additional indication of the objective side of the crime in the theory of criminal law, there are – «objects, documents, substances which are used for creating the conditions of commission the crime» [29, p. 15]. So, maintaining the position of V. I. Osadchy, we will use the term «factors» for statement the social conditionality of the crimes against the person's health.

The science of Criminal Law explores the social conditionality and nature of the criminal law, the principles of its operation, the effectiveness of application, the ways of improvement, etc. In this manner, the criminal law as a branch of law and legislation appears for science as a subject of its study. However, the science of criminal law studies not only applicable criminal law, but also its history and prospects of development.

Analyzing the scholars' dissertations from 2000 to the present time we have identified, that the active researches of issues of the social conditionality of law are basically conducted by them. So, such system of the factors is distinguished:

1. criminological, normative, socio-economic, international and historical [30];

2. penal, criminological, normative, historical, international, procedural and criminalistical, organizing, social and psychological [14];

3. socio-economic; medical, normative, criminological [31];

4. historical; regulatory and legal; international legal; criminological [32];

5. societal, special-criminological, penal [33]»

6. social, socio-economic, systematic and legal [22];

7. criminological, international, historical, regulatory and legal [23];

8. historical, criminological, regulatory and legal, international, social and psychological [34];

9. criminological, historical, normative, social and psychological, international [26].

There are two groups of principles of the criminalization of socially dangerous acts in a monographic study of L. P. Breech and V. O. Navrotsky. The first is the social and socio-psychological, that express the social necessity and political expediency. They include: the social danger of the act, its relative prevalence, the proportionality of the positive and negative results of the criminalization, and criminal and political adequate of the criminalization. The second is systematic and legal that define the requirements of the internal logical consistency of the system of law rules in general and the criminal law in particular [35, p. 14, 20]. Also at comparing the above studies, we noticed, that the authors do not follow the certain regulations, examining the social determination of the crime (crimes), that is some explore the historical or international factors, other do not do it. There is no the uniform terminology of such factors, namely the international and international legal factors are used as synonymic by authors.

Therefore, exploring the issues of social conditionality of the criminal responsibility for crimes against the person's health, we focus on the characteristics of historical, society, penal, medical, international legal, normative, social and psychological, socio-economic factors, as we think, the analysis of which will be sufficient for a finding of the social conditionality of the criminal responsibility for crimes against a person's health.

The historical factors. Exploring the issues of the social conditionality of crimes against the person's health, we have devoted the attention to the historical development of law on the criminal liability and analysis of the Supreme Court of Ukraine in 1988 and 2003. During the conducted work we have concluded, that both statutes basically reveal the content of penal norms and aim the jurisprudence at the correct using of legislation in the sphere of protecting the person's life. The problems of the application of the legislation in the field of protecting the person's health from the criminal attacks had been absent at the beginning of «work» of the Supreme Court of Ukraine, but after a while (in 2003) the several points of the resolution for distinguishing the articles of the Criminal Code of Ukraine against the life of crimes against the person's health were devoted.

The societal factors are the factors that establish the social necessity and the political expediency of the establishment of the criminal responsibility for crimes against a person's health.

The changes, that take place in the political, economic and social fields of the state determine the research of the problems of formation and improvement of legislation of protecting a person's health from the criminal attacks. The unstable situation of society in the economic sphere is the reason (condition) of the violation of person's constitutional rights and freedoms, that is the attempt on a person's health. The political and social sphere in Ukraine, the strengthening of the global economic crisis influence badly on the state of crime not only in our country, but also abroad. In addition to these factors (economic, political, social) the role of religion and morality, in the light of the society factors also have influenced on the care of person's health.

Some religions in the written sources establish the certain prohibitions-commandments. It was found in the study of this issue, that these «prohibitions» are established in the religious movements: the Orthodoxy, the Buddhism, the Judaism; the directions of Islam do not provide such ones [36]. For example, there is stated «do not kill!» in the Biblical commandments [37], «do not harm the living» (the Buddhism) [38], the Judaism supports the same position [39]. Picking out a biblical commandment, we mean, that the life and health are the connected and complementary categories, that is an absolute fact. There is another taboo in the Buddhism, that consists in the prohibition of attempt on the life and health of anyone and anything. Of course, the enforcement as the official activity of the bodies of State Authority, which is conducted «here» and «now» within the real political system, does not ignore that morality, which is officially declared by the dominant social groups [40].

The nature of the social consciousness and the state of public opinion depends on the moral foundations of society. The reduced level of a person's moral culture, the resistance of resolving the problematic issues without violating the constitutional rights of other individuals. Thus, the social, economic and political processes in the society, the low degree of moral culture and increase the religious groups of the aggressive direction influence on the causes and conditions for the attacks on a person's health and other criminal acts.

The medical factors play an extremely important role, that socially determine the criminal responsibility for crimes against person's health. The crimes against the person's health include the injures (Art. 121–125), the beating and torment (Art. 126), the torturing (Art. 127) and others. The consequences, that are caused by these crimes influence on the qualification of the culprit's acts. Thus, in cases of causing the physical pain, the physical or mental suffering as the implications of Articles 126 and 127 of the Criminal Code of Ukraine and the injuries in Articles 121–125 of the Criminal Code of Ukraine will be qualified only under the articles that correspond to the objective and subjective elements of the crime.

The special knowledge in the field of medicine need also for setting the type of the personal injury. So, some problems of the legal and medical treatment highlighted in: the Rules of forensic and medical determination of the degree of severity of injures, the Order of organization and conducting the medical and social expertise of the disablement, the Rules of conducting the forensic and medical examinations (inspection) about the sexual states in the office of forensic and medical expertise, the Criterion of establishing the degree of permanent loss of employability in the percentages, the specialty of employment sick and disabled, the instructions about ascertainment of the disability group and others.

So, the social necessity is determined by the expediency of retaining the criminal responsibility for crimes, that the culprit admitted. The position is opportune, that «the crime is a mean of ensuring a high social and financial status for someone, the survival, the protection of their rights and interests are for others, an expression of protest is for others» [41]. Therefore, the existence of rules of the Criminal Code of Ukraine, which provide the criminal responsibility for offenses against the person's health is caused by the medical factor.

In case of damage the person's health in the way of the grievous bodily injury (Article 121 of the Criminal Code of Ukraine) dangerous to life at the time of crime, or such, that caused a loss of some organ or its functions, the mental illness or other collapse of health, combined with the permanent disability is not less than one-third, or the termination of pregnancy or the irreparable mutilation of face. So, a disabled person can lose the possibility of social

development in the society as a valuable individual. It can be a precondition for the principal employment, thereby loss of wages; changes in the marital status and others. The state, in such case, must materially provide these people, or individuals, who care about them. «The financial backstop of measures for the social protection of the disabled and handicapped children is realized on account of the state budget, including the Fund for Social Protection of the Disabled, the local budgets, and also by the local government for local programs of social protection of certain categories of the population on account of local budgets (Art.10). The financial, social conditions and medical providing for the disabled people is realized in the way of grant (the pension, the assistance, the one-off payment), the provision with medical medicine, the technical and other means, including the printing with a special type, the aerophones and analyzers and by provision of service for the medical, social, working and professional rehabilitation, the residential and trade services (Art. 36)» [42]. The disposition of law of Ukraine «On the Principles of Social Protection of the Disabled in Ukraine» comply with the provisions of the Convention on the Rights of Disabled People, which states that «the participating state obligate to provide and encourage the full realization of all human rights and fundamental freedoms by all disabled people without discrimination of any kind for disability» [43]. Therefore, in this example, we can distinguish with the medical factor and socio-economical factor.

REFERENCES

1. Соціологія [Електронний ресурс] : підруч. / [Осипова Н. П., Воднік В. Д., Клімова Г. П. та ін.] ; за ред. Н. П. Осипової. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 336 с. – Режим доступу : <http://radnuk.info/pidrychnuku/sotsiologiya/507-osupova/10927-s-2----.html>.
2. Тарбагаев А. Н. Понятие и цели уголовной ответственности / А. Н. Тарбагаев. – Красноярск : Изд-во Краснояр. ун-та, 1986. – 120 с.

3. Зелінський А. Ф. Кримінологія : [навч. посіб.] / А. Ф. Зелінський. – Х. : Рубікон, 2000. – 240 с.
4. Митрофанов А. А. Основні напрями кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / А. А. Митрофанов. – К., 2005. – 22 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина [Електронний ресурс] : підруч. / [Александров Ю. В., Антипов В. І., Володько М. В. та ін.] ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – [3-тє вид.]. – К. : Юрид. думка, 2004. – 352 с. – Режим доступу : http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/books/_book-697.htm.
6. Загорный А. В. Развитие основных положений уголовной политики : [науч.-практ. обзор] / А. В. Загорный, В. П. Ревин. – М. : Акад. МВД СССР, 1985. – 44 с.
7. Дагель П. С. Уголовная политика: управление борьбой с преступностью / П. С. Дагель // Проблемы социологии уголовного права. – М., 1984. – С. 37–43.
8. Босхолов С. С. Основы уголовной политики. Конституционный, криминологический, уголовно-правовой и информационный аспекты / С. С. Босхолов. – М. : ЮрИнфоР, 1999. – 292 с.
9. Эффективность уголовно-правовых мер борьбы с преступностью / [под ред. Б. С. Никифорова]. – М. : Юрид. лит., 1968. – 255 с.
10. Фліс П. Л. Кримінально-правова політика України : дис. доктора юрид. наук : 12.00.08 / Фліс Павло Львович. – К., 2005. – 440 с.
11. Кудрявцев В. Н. Основания уголовно-правового запрета: криминализация и декриминализация / В. Н. Кудрявцев. – М. : Наука, 1982. – 304 с.
12. Кузнецов А. В. Научная основа и информационная база советской уголовной политики / А. В. Кузнецов // Вопросы совершенствования уголовноправового регулирования : межвуз. сб. науч. тр. – Свердловск : Изд-во СЮИ, 1988. – С. 8–9.
13. Коржанский Н. Установление вины / Н. Коржанский // Юридическая практика. – 1997. – № 3 (37). – С. 5–6.

14. Гороховська О. В. Кримінальна відповідальність за вбивство через необережність : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / О. В. Гороховська. – К., 2003. – 18 с.

15. Заславська М. Г. Кримінальна відповідальність за неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей: соціальна обумовленість і склад злочину : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / М. Г. Заславська. – Х., 2006. – 18 с.

16. Пашенко О. О. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки: соціальна обумовленість і склад злочину : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / О. О. Пашенко. – Х., 2004. – 20 с.

17. Орлеан А. М. Соціальна обумовленість криміналізації та кримінально-правова характеристика торгівлі людьми : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / А. М. Орлеан. – Х., 2003. – 20 с.

18. Кириченко Ю. В. Кримінальна відповідальність за викрадення електричної або теплової енергії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / Ю. В. Кириченко. – Д., 2009. – 20 с.

19. Харченко В. Б. Кримінально-правова охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні: перспективи розвитку та гармонізації з Європейським законодавством : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / В. Б. Харченко. – Х., 2011. – 37 с.

20. Шаблистий В. В. Кримінальна відповідальність за погрозу вбивством : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / В. В. Шаблистий. – Д., 2010. – 22 с.

21. Миколенко О. М. Теоретичні основи дослідження шкоди, заподіяної злочином : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / О. М. Миколенко. – Х., 2005. – 19 с.

22. Омельчук О. М. Контрабанда за кримінальним правом України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / О. М. Омельчук. – К., 2002. – 20 с.

23. Осадчий В. І. Проблеми кримінально-правового захисту правоохоронної діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / В. І. Осадчий. – К., 2004. – 36 с.

24. Доляновська І. М. Кримінальна відповідальність за експлуатацію дітей (аналіз складу злочину) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / І. М. Доляновська. – К., 2008. – 18 с.

25. Вітвіцька В. В. Кримінологічні проблеми попередження злочинних посягань на моральний і фізичний розвиток неповнолітніх : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / В. В. Вітвіцька. – К., 2002. – 20 с.

26. Міщук І. П. Кримінально-правова охорона життя та здоров'я захисника чи представника особи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / І. П. Міщук. – К., 2012. – 20 с.

27. Мисливий В. А. Злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту (кримінально-правове та кримінологічне дослідження) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / В. А. Мисливий. – К., 2005. – 36 с.

28. Новий тлумачний словник української мови : в 4 т. / [укл. В. В. Яременко, О. М. Сліпущко.]. – К. : Аконті, 2000. – . –

Т. 1. – 2000. – 910 с.

29. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – [9-ге вид., переробл. та допов.]. – К. : Юрид. думка, 2012. – 1316 с.

30. Белова О. І. Кримінально-правова характеристика системи злочинів проти сім'ї та неповнолітніх : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / О. І. Белова. – К., 2007. – 19 с.

31. Гринчак С. В. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини: підстави кримінальної відповідальності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / С. В. Гринчак. – Х., 2007. – 20 с.

32. Копотун І. М. Громадський порядок як об'єкт кримінально-правової охорони : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / І. М. Копотун. – К., 2008. – 20 с.

33. Литвин О. П. Кримінально-правова охорона громадської безпеки і народного здоров'я : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / О. П. Литвин. – К., 1999. – 46 с.

34. Швидченко І. Г. Свобода віросповідання як об'єкт кримінально-правової охорони : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / І. Г. Швидченко. – К., 2009. – 19 с.

35. Брич Л. П. Кримінально-правова кваліфікація ухилення від оподаткування в Україні : [моногр.] / Л. П. Брич, В. О. Навроцький. – К. : Атіка, 2000. – 288 с.

36. Ідейні джерела ісламу [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://www.info-works.com.ua/all/religia/3983.html>.

37. Базалук О. О. Філософія освіти [Електронний ресурс] / О. О. Базалук. – Режим доступу :

http://pidruchniki.ws/12090810/filosofiya/zolote_pravilo_morali_yogo_vpliv_rozvitok_filosofiyi_osviti.

38. Кислюк К. В. Релігієзнавство [Електронний ресурс] : [підруч. для студ. вузів] / К. В. Кислюк, О. М. Кучер. – [5-те вид., виправл. та допов.]. – К., 2009. – 636 с. – Режим доступу :

http://pidruchniki.ws/17670921/religiyeznastvo/religiyniy_kult_religiyna_organizatsiya_buddizmu.

39. Вікіпедія. Вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://ru.wikipedia.org/>.

40. Рабінович С. Суспільна мораль як предмет етики й юриспруденції [Електронний ресурс] / С. Рабінович // Право України. – 2011. – № 8. – Режим доступу :

<http://www.info-prensa.com/article-1201.html>.

41. Джужа О. М. Кримінологічна експертиза як засіб удосконалення законотворчого процесу [Електронний ресурс] / О. М. Джужа, А. В. Кирилюк // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2003. – № 8. – Режим доступу :

http://mnnc.nainau.kiev.ua/Gurnal/8text/g8_16.htm.

42. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21 берез. 1991 р. № 875-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 21.

43. Конвенція про права інвалідів ООН від 13 груд. 2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.